

Informace

o nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice v období leden až únor 2011

Policie České republiky v období leden až únor letošního roku šetřila 10 453 nehod na pozemních komunikacích. Při těchto nehodách bylo 93 osob usmrceno, 330 osob těžce zraněno a 2 474 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je 649,75 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2010 je následující:

Nárůst zaznamenáváme v kategorii:

počet usmrcených	o	24 osob,	tj. o 34,8%
počet těžce zraněných	o	63 osob,	tj. o 23,6%
počet lehce zraněných	o	192 osob,	tj. o 8,4%

Pokles zaznamenáváme v kategorii:

počet nehod	o	659,	tj. o 5,9%
odhad hmotné škody	o	60,7 mil. Kč,	tj. o 8,5%.

Počet nehod za první dva měsíce letošního roku je od roku 1990 nejnižší; nejméně nehod bylo v roce 1999 (37 782 nehod).

Počet usmrcených je od roku 1990 2. nejnižší (po roce 2010, kdy zahynulo o 24 osob méně), nejvíce usmrcených bylo v roce 1993 (191 osob). Za posledních 41 let **byl počet usmrcených osob za první dva měsíce v roce jen 4 krát pod hranicí 100 usmrcených (v roce 1985 – 91 osob, v roce 1986 – 82 osob, v roce 1987 – 86 a v roce 2010 - 69 osob). Únorový počet usmrcených (51 osob) je 10. nejnižší za posledních 41 let.**

Počet těžce zraněných je v tomto období 2. nejnižší (po roce 2010, kdy bylo těžce zraněno o 267 osob méně); nejvyšší počet byl v roce 1996 (792 osob).

Počet lehce zraněných je 3. nejnižší (po roce 2010 a 1991), když nejvyšší počet byl v roce 1995 (3 726 osob).

Počet nehod se zvýšil téměř u 38% měsíčně sledovaných ukazatelů a k největšímu absolutnímu nárůstu (v porovnání s obdobím leden až únor 2010) došlo u nehod na suchém povrchu vozovky (o 1 958 nehod, tj. o 92,18%), následují nehody končící srážkou s pevnou překážkou (o 453, tj. o 18,4%), pondělních nehod bylo o 277 více (tj. o 17,2%), více bylo i nehod zaviněných zvířaty (o 151 více, tj. o 47,2%) atd. Méně nehod zaznamenáváme u 59% měsíčně sledovaných položek a největší absolutní snížení zaznamenáváme u nehod končících srážkou jedoucích vozidel (o 1 132 nehod, tj. o 25,4%), na vozovce pokryté souvislou sněhovou vrstvou bylo o 1 043 nehod méně (tj. o 75,5%), řidiči nákladních automobilů sólo zavinili méně o 336 nehod (tj. o 28%) apod.

V období prvních dvou měsíců letošního roku zaznamenáváme více usmrčených u 48% měsíčně sledovaných ukazatelů a největší absolutní nárůst je u nehod zaviněných na silnicích I. třídy (48 usmrčených osob, tj. o 18 osob více), následky nehod mimo obce jsou vyšší o 16 osob, následky nehod zaviněných řidiči osobních automobilů jsou vyšší o 13 osob apod. Počet usmrčených byl nižší u 16% sledovaných položek, stejný počet jako v roce 2010 zaznamenáváme u dalších 36% položek.

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrčených osob podle sledovaných viníků, včetně podílu na celkovém počtu nehod, resp. počtu usmrčených osob.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až únor 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	9 495	-884	-8,5%	83	18	27,7%
Řidičem nemotorového vozidla	73	33	82,5%	1	1	
z toho dětmi	3	2	200,0%	0	0	
Chodcem	144	-28	-16,3%	7	3	75,0%
z toho dětmi	43	-9	-17,3%	0	0	
Jiným účastníkem	12	0	0,0%	1	1	
Závadou komunikace	145	53	57,6%	0	0	
Technickou závadou vozidla	54	9	20,0%	0	0	
Lesní, domácí zvířata	471	151	47,2%	0	0	
Jiné zavinění	59	7	13,5%	1	1	

Nejvíce nehod zavinili řidiči motorových vozidel a v této kategorii nastal také největší absolutní pokles, především se snížily nehody zaviněné řidiči nákladních automobilů sólo (o 336 nehod, tj. o 28%) a nákladních automobilů s návěsem (o 86 nehod, tj. o 18,9%). Méně nehod zavinili i chodci. V ostatních kategoriích zaznamenáváme více nehod. Nejvíce usmrčených bylo u nehod zaviněných:

- ↑ řidiči osobních automobilů 64 osob (o 13 osob více)
- ↑ řidiči nákladních automobilů sólo 11 osob (o 1 osobu více)
- ↑ chodci 7 osob (o 3 osoby více)
- ↑ řidiči nákladních automobilů s návěsem 5 osob (o 2 osoby více) atd.

V tomto období Policie ČR šetřila 1 851 nehod (téměř 20% z celkového počtu nehod řidičů motorových vozidel), kdy viník nehody z místa ujel. Při těchto nehodách nedošlo k usmrcení, ale 96 osob bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku vyšší o 222 (tj. o 10,7%) a počet zraněných je nižší o 10 osob.

V hodnoceném období roku 2011 byla nejčastějším druhem nehody srážka jedoucích vozidel (3 330 nehod, tj. téměř 32% z celkového počtu nehod) a srážka s pevnou překážkou (2 915 nehod, tj. téměř 28%). Srážkou s chodcem skončilo 497 nehod (tj. 4,8%) apod.

Nejvíce usmrčených osob bylo při nehodách končících vzájemnou kolizí jedoucích vozidel (43 osob – zvýšení o 13 osob) a při nehodách končících srážkou s chodcem (26 osob – zvýšení o 13 osob). Více usmrčených bylo i u nehod končících havárií 4 usmrčené

osoby, tj. o 2 osoby více). Výrazně méně usmrčených bylo u nehod končících srážkou s vlakem (zatím žádný usmrčený, tj. o 10 osob méně).

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v měsíci lednu až únoru 2011.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až únor 2011	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	tj. %	Rozdíl usmrčených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	2 940	31,0	42	50,6	14
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	164	1,7	2	2,4	-1
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	1 357	14,3	7	8,4	-7
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	5 034	53,0	32	38,6	12

Nejčastější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel v tomto období byl nesprávný způsob jízdy, na který připadá 53% nehod a dalších 31% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy. V porovnání s rokem 2010 je méně nehod u všech hlavních příčin a největší relativní pokles je u nesprávného způsobu jízdy (o 11,9%).

Nejvíce usmrčených osob připadá na nehody zaviněné z důvodu nepřiměřené rychlosti jízdy (přes 50% z celkového počtu usmrčených osob). V porovnání s obdobím roku 2010 zaznamenáváme méně usmrčených u nesprávného předjíždění a nedání přednosti v jízdě. Naproti tomu počet usmrčených u nehod zaviněných z důvodu nesprávného způsobu jízdy a nepřiměřené rychlosti jízdy je o 60%, resp. o 50% vyšší.

Deset nejčastějších a deset nejtragičtějších příčin nehod je uvedeno v následujících tabulkách. Nejčastější příčinou nehod řidičů v tomto období bylo nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky a nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a tyto dvě příčiny představují bezmála 40% z celkového počtu nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

pořadí	DESET nejčastějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až únor 2011	počet nehod
1.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	2 170
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	1 627
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	770
4.	jiný druh nesprávné jízdy	740
5.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	534
6.	nezvládnutí řízení vozidla	490
7.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	445
8.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	367
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	323
10.	vjetí do protisměru	313

Jak vyplývá z další tabulky, **nejtragičtější příčinou** nehod v tomto období bylo nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky, nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla a

vjetí do protisměru a tyto tři příčiny představují přes 51% z celkového počtu usmrcených při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel.

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až únor 2011	počet usmrcených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	19
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	15
3.	vjetí do protisměru	9
4.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	8
5.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	6
6.	nepřizpůsobení rychlosti viditelnosti	5
7.	jiný druh nesprávné jízdy	3
8.	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	3
9.	nezvládnutí řízení vozidla	2
10.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	2

V příložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci nebo mimo obec, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku, index – období leden až únor 2010=100%. Z celkového počtu policíí šetřených nehod bylo 28,5% mimo obce a na tyto nehody dále připadá:

- 67,7% z celkového počtu usmrcených,
- 46,7% z celkového počtu těžce zraněných,
- 47,6% z celkového počtu lehce zraněných,
- 43,3% z celkového odhadu hmotných škod a
- 25,3% z celkového počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

MÍSTA NEHOD

Místo nehody období leden až únor 2011	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	7 471	30	176	1 297	368,20
Index rok 2010=100%	92,4	136,4	118,9	104,4	93,5
MIMO OBEČ	2 982	63	154	1 177	281,54
Index rok 2010=100%	98,6	134,0	129,4	113,2	88,9
z toho DÁLNIČE	238	2	6	53	34,90
Index rok 2010=100%	58,6	200,0	85,7	96,4	51,1

V obci- *je nižší:* počet nehod o 618 a odhad hmotných škod (o 25,4 mil. Kč);
je vyšší: počet usmrcených o 8 osob, počet těžce zraněných o 28 osob,
počet lehce zraněných o 55 osob;

Mimo obec- *je nižší:* počet nehod o 41 a odhad hmotných škod (o 35,3 mil. Kč);
je vyšší: počet usmrcených o 16 osob, počet těžce zraněných o 35 osob,
počet lehce zraněných o 137 osob;

Na dálnici- *je nižší:* počet nehod o 168, počet těžce zraněných osob o 1 osobu, počet lehce zraněných o 2 osoby a odhad hmotných škod (o 33,2 mil. Kč);
je vyšší: počet usmrcených o 1 osobu.

V hodnoceném období roku 2011 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace (téměř 33%) a na silnice I. třídy (16,1%). Počet nehod byl nižší na všech druzích komunikací, s výjimkou silnic I. až III. třídy. Největší relativní nárůst zaznamenáváme na silnicích II. třídy (o 9,3%). Z celkového počtu připadá na dálniční síť 2,3% nehod a 2,2% usmrčených osob.

druh komunikace období leden až únor 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
Dálnice	238	-168	2	1
Silnice I.třídy	1 681	1	48	19
Silnice II.třídy	1 537	131	21	9
Silnice III.třídy	1 379	59	12	-5
Komunikace sledovaná	1 647	-362	5	4
Komunikace místní	3 434	-342	4	-5
Účelová komunikace	537	22	1	1

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. až III. třídy (51,6%, resp. 22,6%, resp. 12,9% z celkového počtu). Oproti prvním dvěma měsícům loňského roku byl počet usmrčených nižší pouze při nehodách na silnicích III. třídy (o 29,4%) a na místních komunikacích (o 55,6%). Počet usmrčených na silnicích I. třídy je bezmála o 2/3 vyšší.

Nejvíce nehod šetřila Policie ČR na území hl. m. Prahy a naopak nejméně na území Karlovarského kraje. Počet nehod byl vyšší na území kraje Jihočeského (o 65 nehod), Jihomoravského (o 86 nehod), Olomouckého (37 nehod) a dále v kraji Vysočina (o 73 nehod).

NEHODY V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR

K r a j, období leden až únor 2011	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmrčených	Rozdíl v %	Rozdíl usmrčených
Hl.m. Praha	2262	-18,2%	4		4
Středočeský	1408	-1,9%	15	50,0%	5
Jihočeský	420	18,3%	7	75,0%	3
Plzeňský	371	-7,9%	4	0,0%	0
Ústecký	1076	-1,2%	6	0,0%	0
Královéhradecký	499	-17,9%	7	0,0%	0
Jihomoravský	791	12,2%	6	-14,3%	-1
Moravskoslezský	1204	-2,4%	11	22,2%	2
Olomoucký	630	6,2%	16	433,3%	13
Zlínský	230	-1,3%	5	0,0%	0
Vysočina	353	26,1%	3	0,0%	0
Pardubický	476	-11,7%	3	-40,0%	-2
Liberecký	518	-11,8%	2	-50,0%	-2
Karlovarský	215	-25,1%	4	100,0%	2

Počet usmrčených byl nižší pouze v kraji Jihomoravském, Libereckém a Pardubickém. Největší nárůst – o 13 osob – byl na území Olomouckého kraje.

Policie ČR, v období leden až únor 2011, eviduje 590 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 6,7% z celkového počtu), při kterých eviduje 2 usmrčené osoby a 235

zraněných osob. Počet nehod, v porovnání se stejným obdobím roku 2010, je nižší o 57 nehod, počet usmrcených je o 5 osob nižší a počet zraněných je o 50 osob vyšší. V následující tabulce je uvedeno porovnání těchto nehod podle hodnoty zjištěné hladiny alkoholu. Pod vlivem drog bylo zaviněno 21 nehod.

Nehody zaviněné pod vlivem drog, nebo alkoholu; leden až únor 2011	počet nehod	počet usmrcených
zjištěná hladina alkoholu je nižší než 0,24‰	73	
zjištěná hladina alkoholu je 0,24 až 0,5‰	51	
zjištěná hladina alkoholu je 0,51 až 0,8‰	34	
zjištěná hladina alkoholu je 0,81 až 1,0‰	25	
zjištěná hladina alkoholu je 1,1 až 1,5‰	89	
zjištěná hladina alkoholu je 1,51‰ a vyšší	316	2
zjištěno požití drog i alkoholu	2	
zjištěno požití drog	21	

Nejtragičtějším měsícem byl únor, kdy na komunikacích zahynulo 51 osob (tj. o 21 osob více, než v roce 2010, tj. o 70%). Více usmrcených bylo i při lednových nehodách. Porovnání měsíců je v následující tabulce.

	ROK 2011	ROK 2010	rozdíl	tj. %
LEDEN	42	39	3	7,7%
ÚNOR	51	30	21	70,0%
Celkem	93	69	24	34,8%

Na 1 000 nehod pak připadalo 8,9 usmrcených osob, tj. o 3,76 osoby více, než v roce 2010. Vývoj počtu nehod v lednu a v únoru je zřejmý z následující tabulky.

	ROK 2010	ROK 2009	rozdíl	tj. %
LEDEN	5 779	6 039	-260	-4,3%
ÚNOR	4 674	5 073	-399	-7,9%
Celkem	10 453	11 112	-659	-5,9%

V hodnoceném období roku 2011 připadalo nejvíce nehod na pondělky a na čtvrtky. Počet nehod je nižší ve všech dnech týdne, s výjimkou pondělků a pátků kdy byl počet nehod vyšší. Největší relativní pokles registrujeme u pátečních nehod (o 25,4%).

Den v týdnu období leden až únor 2011	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
PONDĚLÍ	1 889	277	16	8
ÚTERÝ	1 343	-152	12	-5
STŘEDA	1 511	-109	25	14
ČTVRTEK	1 702	-54	13	6
PÁTEK	1 640	-559	11	2
SOBOTA	1 362	35	7	-6
NEDĚLE	1 006	-97	9	5

Nejvíce usmrcených připadá na středeční a pondělní nehody, kdy bylo usmrceno 25, resp. 16 osob. Méně usmrcených bylo jen při úterních a sobotních nehodách (o 5, resp. o 6 osob).

Nejhorším dnem hodnoceného období bylo pondělí 17. ledna, kdy Policie ČR šetřila 411 nehod, dalším nehodovým dnem byl čtvrtek 6. ledna (300 nehod) a únorovým dnem s největším počtem nehod byl čtvrtek 3., kdy Policie ČR šetřila 273 nehod. Nejméně nehod Policie ČR šetřila v neděli 2. ledna a 6. února (79, resp. 91 nehod). V průměru šetřila policie ČR denně 177 nehod.

Nejtragičtějším dnem v období leden až únor 2011 byla středa 9. února, kdy při nehodách zahynulo 9 osob. Dalším velmi tragickým dnem byl čtvrtek 10. února (5 usmrcených) a následuje dalších 5 dní, kdy počet usmrcených dosáhl počtu 4 osob.

V tomto období zaznamenáváme 20 dní, kdy při nehodách nebylo zaznamenáno úmrtí zúčastněných osob (o 2 dny méně, než v roce 2010). V průměru na jeden den v období leden až únor 2011 připadá 1,58 usmrcené osoby (tj. o 0,41 osoby více než v roce 2010).

V období leden až únor 2011 při nehodách na pozemních komunikacích zahynulo celkem 93 osob, z toho bylo:

37	řidičů osobních automobilů
26	chodců
18	spolujezdců v osobním automobilu
5	cyklistů
3	řidiči nákladních automobilů
2	řidiči motocyklů
1	spolujezdec v nákladním automobilu
1	cestující v autobuse

Nejvíce usmrcených bylo v kategorii nad 64 let (18 osob) a v kategorii 25 až 34 let (16 osob). V kategorii 35 až 44 let zahynulo 15 osob, v kategorii 45 až 54 let zahynulo 12 osob, v kategorii 55 až 64 let zahynulo 11 osob atd.

Z celkového počtu 93 osob usmrcených při nehodách v silničním provozu **byly, na rozdíl od roku 2010, usmrceny 3 děti – spolujezdci v osobních automobilech.**

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ řidič nákladního automobilu	o	2 osoby
❖ spolujezdec v nákladním automobilu	o	1 osobu

Více usmrcených bylo v kategorii:

❖ chodec	o	9 osob
❖ řidič osobního automobilu	o	7 osob
❖ spolujezdec v osobním automobilu	o	6 osob
❖ cyklista	o	3 osoby
❖ řidič motocyklu	o	1 osobu
❖ cestující v autobuse	o	1 osobu

V porovnání s obdobím leden až únor 2010 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících kategorií viníků nehod:

- u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů (o 13 osob)
- u nehod zaviněných chodci (o 3 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů s návěsem (o 2 osoby)
- u nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů sólo (o 1 osobu)
- u nehod zaviněných řidiči tramvají (o 1 osobu)
- u nehod zaviněných cyklisty (o 1 osobu)
- u nehod zaviněných řidiči autobusů (o 1 osobu)

Negativní trendy - v porovnání s obdobím leden až únor 2010 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 19 osob)
- u nehod, které se staly na suchém povrchu (o 16 osob)
- u nehod, které se staly mimo obec (o 16 osob)
- u nehod, které se staly v noční době (o 16 osob)
- u nehod zaviněných nepřiměřenou rychlostí jízdy (o 14 osob)
- u nehod, které se staly ve středě (o 14 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s jedoucím vozidlem (o 13 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 13 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 12 osob)
- u nehod, které se staly na mokřém povrchu vozovky (o 10 osob)
- nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 9 osob)
- u nehod, které se staly v obci (o 8 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 8 osob)
- u nehod v denní době (o 8 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 6 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou (o 6 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 5 osob)
- u nehod zaviněných řidiči vozidel registrovaných v zahraničí (o 5 osob)
- u nehod, které se staly na vybraných komunikacích velkých měst (o 4 osoby)
- u nehod, které se staly na náledí, ujetém sněhu, neošetřeno (o 3 osoby) atd.

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které skončily srážkou s vlakem (o 10 osob)
- u nehod zaviněných nedáním přednosti v jízdě (o 7 osob)
- u nehod, které se staly na zledovatělém povrchu vozovky, ošetřeném (o 7 osob)
- u nehod, které se staly v sobotu (o 6 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích III. třídy (o 5 osob)
- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 5 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 5 osob)
- u nehod, které skončily srážkou se zaparkovaným vozidlem (o 2 osoby) atd.

Zpracoval : pplk. Petr Sobotka a ing. Josef Tesařík, telefon: 974 834 384
Ředitelství služby dopravní policie Políčního prezidia ČR

V Praze dne 8. března 2011